

Eurelectric: EU da reaguje na rast uvoza struje iz uglja

EK predložila smanjenje emisija CO2 za 55% do 2030.

EU klimatski plan udvostručiće cenu CO2 do 2030. Zemlje EU dobijaju novac iz „Fonda pravедne tranzicije“, a zadržavaju uglj

Reforma ugovora o energetskej povelji u blokadi: Energetske kompanije zadržavaju pravo da tuže države pred privatnim sudovima

BP: Kraj ere rasta potrošnje nafte

Sekretarijat EnZ objavio smernice za gradnju malih hidroelektrana

EK predložila smanjenje emisija CO2 za 55% do 2030.	OVDE
Ogroman EU novac za energetiku i održivi transport	OVDE
EU klimatski plan udvostručice cenu CO2 do 2030.	OVDE
Zemlje EU dobijaju novac iz „Fonda pravedne tranzicije“, a zadržavaju uglj	OVDE
EU parlament odobrio finansiranje nekih gasnih projekata iz „zelenog“ fonda	OVDE
Eurelectric: EU da reaguje na rast uvoza struje dobijene iz uglja	OVDE
Grčka do 2028. napušta uglj	OVDE
Poljska: Nuklearke i vetar umesto uglja	OVDE
Energetske kompanije zadržavaju pravo da tuže države pred privatnim sudovima	OVDE
Ogromna ulaganja – preko 3 biliona evra i za cilj od 50% manje CO2 do 2030.	OVDE
Austrija dobija novi zakon o obnovljivim izvorima	OVDE
Polemika oko najave britanskog regulator da će prepoloviti prihode mrežnih operatora	OVDE
BP: Kraj ere rasta potrošnje nafte	OVDE
Sekretarijat EnZ objavio smernice za gradnju malih hidroelektrana	OVDE
Albanija „prekršila EU direktivu“ u dodeli ugovora o izgradnji HE na reci Vjosa	OVDE
Severna Makedonija nabavlja platformu za trgovanje na berzi električne energije	OVDE
ACER: Kako modelirati nacionalne tarife za transport alternativnih gasova	OVDE
Energetska zajednica: Ukrajina spremna za puno integrisanje sa EU tržištem gasa	OVDE
Gas u Bugarskoj 20% skuplji u veleprodaji	OVDE

EK predložila smanjenje emisija CO2 za 55% do 2030.

BRISSEL - Evropska komisija (EK) želi da Evropska unija do 2030. smanji emisiju CO2 za najmanje 55% prema nivou iz 1990. godine, u odnosu na sadašnjih 40%, u koraku kojim se želi ubrzati prelazak s fosilnih goriva, saopšteno je 16. septembra iz "vlade" EU.

Predloženi cilj smanjio bi zavisnost EU od uvoza energije, a za postizanje toga bila bi potrebna velika ulaganja u opcije s niskim udelom ugljenika, poput vodonika, punionica za električna vozila i zelenog čelika (bez udela fosilnih goriva), rekla je u Evropskom parlamentu predsednica EK Ursula von der Leyen.

Komisija je takođe pripremila procenu uticaja na izvodljivost postizanja strožijeg cilja CO2, uzimajući u obzir planirane doprinose nacionalnih vlada postizanju ciljeva EU za obnovljive izvore i energetske efikasnost do 2030. godine.

EK je ranije procenila da će EU smanjiti emisije CO2 za oko 45% do 2030. godine ako u potpunosti sprovede sve postojeće zakone. To uključuje ispunjenje obavezujućeg cilja pokrivanja 32% svoje bruto finalne potrošnje energije iz OIE do 2030. neobavezujući cilj za poboljšanja energetske efikasnosti EU za 32,5% do kraja ove dekade.

Oba ta cilja stvaraju pritisak za smanjenje upotrebe fosilnih goriva, sa potencijalno značajnim posledicama na globalne trgovinske tokove, jer je EU glavni uvoznik nafte i gasa.

EK planira da predloži novi cilj CO2 za 2030. godinu kao amandman na svoj nacrt zakona o klimi predložen u martu, kojim se projektuje cilj EU da postane prva klimatski neutralna regija do 2050. godine. Novi cilj moraju odobriti Evropski parlament i Savet ministara EU, koji predstavljaju nacionalne vlade, pre nego što postane obavezujući.

Parlamentarni izvori rekli su da se, kako bi uštedelo vreme, parlament možda neće vratiti na formalnu raspravu odvojeno o ciljevima koje je predložila EK. Umesto toga, ono što bude dogovoreno na oktobarskom plenarnom glasanju biće osnova za pregovore sa Savetom EU .

Savet još nije postigao formalnu pregovaračku poziciju o ciljevima klimatske neutralnosti za 2030. godinu i 2050. godinu.

Sledi revizija energetske zakona

Von der Leyen je rekla da će EK takođe do idućeg leta revidirati sve energetske i klimatske zakone EU kako bi se uskladili s novim ciljem smanjenja CO2 za 2030. To bi uključivalo unapređenje EU sistema trgovanja emisijama i povećane napore na korišćenju obnovljivih izvora energije.

Von der Leyen je apelovala na EU da iz 750 milijardi evra iz *NextGenerationEU* fonda za ekonomski oporavak koristi novac za pomoć u stvaranju Evropskih vodoničnih dolina za modernizaciju industrije EU.

Komentari Von der Leyen prate strategiju EU za vodonik koju je EK objavila u julu, gde je pozvala EU da instalira najmanje 6 GW elektrolizera kapaciteta sposobnog da proizvede do 1 milion mt obnovljivog "zelenog" vodonika do 2024. godine. Komisija vidi obnovljivi vodonik kao ključni doprinos naporima EU da postane klimatski neutralna do 2050. godine, što znači dekarbonizaciju njenog energetskeg sektora i postupno ukidanje fosilnih goriva.

Evropa ima manje od 1 GW godišnje instaliranog kapaciteta elektrolizera i oko još 1,5-2,3 GW planiranih projekata. To znači da bi EU trebala najmanje utrostručiti planirani kapacitet tokom naredne četiri godine da bi postigla cilj od 6 GW. Strategija uključuje dugoročniji cilj da se do 2030. godine u EU instalira najmanje 40 GW elektrolizera, koji proizvode do 10 miliona mt obnovljivog vodonika. To bi moglo zahtevati do 42 milijarde evra ulaganja u elektrolizere do 2030. godine, rečeno je iz EK.

Komisija želi da industrija EU izgradi veće elektrolizere - do 100 MW - do 2024. godine i instalira ih pored postojećih centara potražnje u većim rafinerijama, čeličanicama i hemijskim kompleksima, idealno na pogon lokalnom obnovljivom električnom energijom.

Ogroman EU novac za energetiku i održivi transport

BRISSEL - U svojoj Godišnjoj strategiji održivog rasta za 2021. Evropska komisija utvrdila je strateške smernice za sprovođenje Mehanizma za oporavak i otpornost, glavnog pokretača oporavka u sklopu instrumenta *NextGenerationEU*.

Mehanizam obezbeđuje dosad nezabeleženih 672,5 milijardi EUR zajmova i bespovratnih sredstava za finansijsku podršku u presudnim prvim godinama oporavka.

Da bi iskoristile Mehanizam, države članice trebalo bi da dostave nacrt plana za oporavak i otpornost s nacionalnim programima ulaganja i reformi usklađenim s prethodno navedenim ciljevima politike EU-a.

Glavni projekti koji će se finansirati iz Mehanizma su u oblasti energije - čiste tehnologije i ubrzanje upotrebe obnovljivih izvora, bolja energetska efikasnost javnih i privatnih zgrada, kao i podsticanje čistih tehnologija u oblasti transporta.

Komisija očekuje da od 1. januara 2021. Instrument postane operativan.

EU klimatski plan udvostručiće cenu CO2 do 2030.

BRISSEL – Cena ugljendioksida za evropska preduzeća mogla bi se udvostručiti ove decenije u okviru planova Evropske unije za dublje smanjenje emisija do 2030. godine, prema novoj analizi Evropske komisije.

Komisija je 17. septembra objavila analizu kako bi njenih 27 zemalja članica moglo da smanji emisije za najmanje 55% do 2030. u odnosu na nivo iz 1990. godine.

Da bi postigla taj cilj Komisija želi da poboljša EU sistem trgovanja emisijama (ETS), koji prisiljava elektrane, fabrike i aviokompanije koje lete unutar Evrope da kupuju dozvole za pokrivanje svojih emisija.

Komisija je navela da bi njeni glavni scenariji politike za postizanje novog klimatskog cilja mogli rezultirati cenom tone CO2 u Evropi od 32 do 44 evra u 2030. godini, mereno u cenama iz 2015. godine.

Kada se uzmu cene iz 2030. godine, viši kraj tog opsega je cena od 59 evra do 2030. godine, prema računici analitičara Refinitiva. Za to se koristi stopa inflacije od 2% godišnje od 2015. do 2030. godine.

To bi bilo približno dvostruko više od trenutne cene EU dozvole za CO2, koje su se protekle nedelje trgovala oko nikad viših 30 evra po toni,, piše Reuters

Zemlje EU dobijaju novac iz „Fonda pravedne tranzicije“, a zadržavaju uglj

BRISSEL - Izveštaj Evropske Mreže za klimatsku akciju (CAN Europe) otkrio je da sedam država koje će dobiti gotovo dve trećine sredstava iz EU Fonda za pravednu tranziciju ne planiraju postupno ukidanje uglja do 2030. godine

Analiza, koju je 9. septembra objavila ta nevladina koalicija koja se bori protiv klimatskih promena, zasnovana je na sagledavanju konačnih Nacionalnih energetske i klimatskih planova (NECP) 18 država članica EU koje još uvek koriste uglj za proizvodnju električne energije.

Utvrđeno je da sedam država koje će dobiti gotovo dve trećine Fonda pravedne tranzicije Evropske komisije - inicijative od 40 milijardi evra za podršku regijama EU koje su najviše pogođene prelaskom na ekonomiju s niskim udelom ugljenika - ne planiraju postupno ukidanje.

To su Bugarska, Hrvatska, Češka, Nemačka, Poljska, Rumunija i Slovenija, prenosi **NS Energy**.

Njihovi ukupni instalirani kapaciteti TE na uglj u narednoj deceniji će se smanjiti za samo 42%, a očekuje se da će 52 gigavata (GW) uglja biti u funkciji posle 2030. godine, od čega je 90% u Češkoj, Nemačkoj i Poljskoj.

Četiri zemlje - Grčka, Mađarska, Irska i Italija - imaju ambicije da postupno ukidaju uglj do 2030. godine, ali s planovima da ga zamene za prirodni gas, umesto obnovljivim ili nisko-ugljeničkim alternativama, navodi se u izveštaju.

Preostalih sedam analiziranih država članica - Danska, Finska, Francuska, Holandija, Portugal, Slovačka i Španija - na putu su za postupno ukidanje uglja do 2030. godine bez značajnog povećanja TE na gas.

CAN Europe poziva Evropski parlament, Savet i Komisiju da osiguraju da su ugalj i sva druga fosilna goriva, posebno gas, "potpuno isključe" iz delokruga Fonda pravedne tranzicije.

Zahteva od Komisije da drži vlade EU odgovornim za kvalitet svojih NECP-a i CAN Europe preporučuje da se sve države članice bloka obavežu na postupno ukidanje uglja najkasnije do 2030. godine.

EU parlament odobrio finansiranje nekih gasnih projekata iz „zelenog“ fonda

STRAZBUR - Evropski parlament je 15.septembra izglasao da se nekim gasnim projektima dopusti finansiranje iz zelenog tranzicionog fonda Evropske unije.

Međutim, pravilo će biti finalizovano posle

pregovora između Evropskog parlamenta, Evropske komisije i

nacionalnih vlada koje su se prethodno složile da neće koristiti Fond za pravednu tranziciju za podršku bilo kojoj vrsti fosilnih goriva.

Projekti koji će tražiti finansijsku podršku iz pomenutog multi-milijarderskog fonda moraju se nalaziti u regionima bogatim ugljem i moraju biti u skladu s klimatskim ciljem EU za 2030. godinu.

Pored toga, iz parlamenta EU je objašnjeno da će projekti iz oblasti prirodnog gasa biti prihvatljivi za novac Fonda pravedne tranzicije samo ako se obavežu da će postati klimatski neutralni do 2050. godine.

Poljska: Nuklearke i vetar umesto uglja

VARŠAVA - Prema novom nacrtu energetske strategije do 2040. godine, Poljska ubrzava planove za postupno napuštanje uglja, javljaju mediji.

Planovi ažurirane energetske politike uključuju gradnju prvih poljskih nuklearnih elektrana u šta će biti uloženo 150 milijardi zlota (oko 40 milijardi dolara). A prva nuklearna elektrana snage između jedan i 1,6 MW trebalo bi da proradi 2033. godine.

Osim toga u planu su masivna ulaganja u vetroparkove na otvorenom moru uz investicije od oko 34 milijarde dolara do 2040.

Grčka do 2028. napušta ugalj

ATINA - Grčka će potrošiti 5 milijardi evra da bi do 2028. godine prestala da koristi ugalj kao izvor energije i smanjila emisiju CO2 u skladu sa klimatskim ciljevima Evropske unije do 2050. godine.

Ministar energetike Kostas Hatzidakis rekao je 10. septembra novinarima da će ukupan iznos uključivati državni novac, sredstva Evropske unije i zajmove Evropske investicione banke za infrastrukturne projekte, kao u subvencije za nova preduzeća javila je novinska agencija **Reuters**.

Vlada Nove demokratije rekla je da će se upotreba uglja smanjiti za 80 odsto do 2023. godine, ali nije rečeno čime će ugalj biti zamenjen.

Eurelectric: EU da reaguje na rast uvoza struje dobijene iz uglja

LONDON - EU mora izjednačiti uslove uvoza električne energije dobijene iz uglja iz trećih zemalja, navodi u svom godišnjem izveštaju od 14. septembra evropsko udruženje ove grane energetske industrije Eurelectric.

Izveštaj **Power Barometer** pokazuje nagli rast uvoza električne energije tokom poslednjih pet godina, na preko 20 TWh u 2019. godini, sa 3 TWh u 2015.

"Zbog labavih energetske i klimatskih propisa, prosečni intenzitet CO₂ ove uvezene električne energije je dva do tri puta veći" od onog proizvedenog u Evropi, navodi Eurelectric.

Podaci Eurelectric-a pokazuju prosečan intenzitet emisije CO₂ u EU od 234 gCO₂ / kWh nasuprot 500g CO₂ / kWh za zemlje koje nisu članice EU, uključujući Rusiju, Ukrajinu, Belorusiju, zapadni Balkan i Tursku.

U međuvremenu, evropska proizvodnja uglja opada brže nego što se očekivalo. Eurelectric predviđa proizvodnju uglja u EU ove godine od 387 TWh u odnosu na 618 TWh u 2018. godini.

Evropska komisija razmatra uključivanje emisija iz energetske sektora u budući pogranični mehanizam EU.

Devet država članica sada je bilo bez uglja, a još 12 će biti do 2030., uključujući VB, Španiju, Francusku, Italiju, Finsku, Holandiju, Dansku, Irsku, Finsku, Mađarsku, Grčku i Slovačku, uklanjajući time dve trećine EU kapaciteta elektrana na uglj.

U izjavi za S&P Global Platts, generalni sekretar Eurelectric-a Kristijan Rubi navodi da se o uvođenju "poreza" na uvozni CO₂ na granicama EU, koji bi Evropska komisija trebalo da predloži sledeće godine, trenutno raspravlja u kontekstu industrijskih sektora poput čelika i cementa.

Početak sa teškom industrijom verovatno bi pokrenuo optužbe za protekcijom iz zemalja izvoznica, dok bi kalibracija EU sistema referentnih vrednosti proizvoda pod sistemom trgovanja dozvolama za emisije CO₂ (EU ETS) bila komplikovana ako bi se primenilo granično usklađivanje CO₂, dodaje on.

"Naš je argument - ako želite započeti s laganim sektorom, krenite s električnom energijom," rekao je Rubi. Prednost je u transparentnost svojstvenoj za EU ETS cenu ugljendioksida.

"Mogli biste postaviti potpuno isti zahtev onima koji izvoze energiju u EU," navodi on.

Blokirane reforme ETC-a: Energetske kompanije zadržavaju pravo da tuže države pred privatnim sudovima

BRISEL - Pregovarači su isključili mogućnost revizije Ugovora o energetskej povelji (ECT), kojim bi energetske kompanije izgubile pravo da preko privatnih sudova tuže nacionalne vlade kada im klimatske politike naštetu profitu.

U proteklih godinu dana, fosilne energetske kompanije koristile su ECT kako bi tužile slovenačku i holandsku vladu - u prvom slučaju zbog posledica ekološkog zakonodavstva na njihovo poslovanje i u drugom da bi osporile plan ukidanja uglja u proizvodnji energije.

Slični slučajevi bi poreske obveznike širom sveta mogli koštati do 1,3 biliona evra do 2050. godine, prema računici istraživačkog centra Open Exp, na osnovu vrednosti imovine uglja, nafte i gasa zaštićenih spornom odredbom ECT-a.

Otprilike 42% ovih troškova pada na EU. Blok se zalaže za izmene ugovora kako bi podržao klimatske ciljeve, uključujući zamenu ISDS (investor-state-dispute-settlement) klauzule o zaštiti i podsticanju stranih investicija nečim transparentnijim.

Ali tokom pregovora o reviziji Ugovora između 53 potpisnice pakta prošle nedelje, Japan i zemlje centralne Azije odbile su temeljne promene u

sistemu ISDS. U saopštenju o razgovorima, sekretarijat ECT-a navodi da "nije postignut konsenzus o zahtevu jedne delegacije da se razgovara o široj reformi ISDS-a mimo popisa tema za modernizaciju".

Predlozi koji još uvek stoje uključuju mere za odbacivanje frivolnih zahteva i regulisanje uloge kompanija za finansiranje parnica „bez pobjede, bez naknade“.

Kyla Tienharaa, sa kanadskog Univerziteta Queen's, rekla je da su ove promene mogle pomoći u sprečavanju tužbi kompanija za fosilna goriva koje su bankrotirale u tranziciji na čistu energiju i konstatovala da je sada raskid ECT ugovora put kojim treba ići". Šef sekretarijata ECT-a Urban Rusnák rekao je da ako pregovori o modernizaciji ne uspeju, nema budućnosti za ugovor. I iz ekološke grupacije "Priatelji Zemlje" poručuju da je za EU vreme da napusti ECT.

Nekoliko evropskih političara reklo je da bi EU trebalo da razmotri opciju izlaska iz Ugovora. Italija i Rusija napustile su ECT nakon što su protiv njih pokrenute pravne mere, iako "klauzula o zalasku" znači da se odredbe ugovora primenjuju 20 godina nakon datuma izlaska.

Osim slučaja presude u korist akcionara nacionalizovane ruske naftne kompanije Yukos, do sada dosuđena šteta u arbitražnim predmetima dvostruko je veća u sektoru obnovljivih izvora energije nego u fosilnim gorivima.

Ovi razgovori bili su druga od tri 'runde pojašnjenja' ove godine, što znači da se nisu očekivane bitne odluke. Sledeća runda pojašnjenja biće u novembru pre nego što se izveštaj o napretku preda na decembarskoj konferenciji ECT-a, a zatim će se pregovori nastaviti tokom 2021. godine.

Tri biliona evra i za cilj od 50% manje emisija CO2 do 2030.

BRISSEL - Siromašnije, istočne zemlje koje se oslanjaju na energiju iz uglja više brinu zbog ulaganja potrebnih za postizanje cilja i ekonomskih posledica za radnike i firme u regijama koje zavise od fosilnih goriva.

EU planira da potroši 550 milijardi evra na zelene ciljeve do 2027. godine, međutim istraživači kažu da bi za postizanje cilja smanjenja od 50% bilo potrebno više od tri biliona evra ulaganja u niskougljenične tehnologije.

Austrija dobija novi zakon o obnovljivim izvorima

BEČ - U Austriji je na stručnu raspravu konačno poslan dugoočekivani Predlog Saveznog zakona o povećanju primene energije iz obnovljivih izvora (OIE), koji donosi nove uslove za povećanje primene OIE u toj zemlji.

Predlog Zakona sadrži brojne odredbe o podsticajima za OIE, posebno one koje se odnose na tržišne premije, koje se neće uređivati na konkurentski način,

na javnim aukcijama, već odgovarajućom uredbom.

Pri tom se za sada ne planiraju tenderi za gradnju novih proizvodnih postrojenja, osim za sunčane elektrane i elektrane na biomasu. S druge strane, vetroelektrane, hidroelektrane i mala postrojenja na biogas i biomasu podstiće se tržišnom premijom.

Novi Zakon bi na snagu trebalo da stupi u prvom tromesečju 2021. godine, prenela je austrijska pravnička firma **Schoenherr**.

Polemika oko najave britanskog regulatora da će prepoloviti prihode mrežnih operatera

LONDON - Britanski energetska regulator Ofgem ima moć da smanji račune tamošnjih domaćinstava za 1,7 milijardi funti ako dodatno pooštri predložene propise koji već brinu snabdevače energije ([Vidi: BILTEN AERS # 522](#)).

Reagujući na predloge Ofgema koji bi prepolovili povrat koji operatori prenosnog sistema mogu da ostvare, potrošačka organizacija Citizens Advice je ocenila da bi regulator mogao ići i dalje, pošto je utvrdio da investitori u energetske mreže mogu postojećim regulatornim režimom kontrole cena da ostvare "neopravdanu godišnju dobit" od 7,5 milijardi funti

Primedba **Citizens Advice** došla je kao odgovor na reakciju nacionalnog mrežnog operatera National Grid da će Ofgem pomenutim predlogom uštedeti potrošačima 20 funti na godišnjem računu, a s druge strane dovesti u pitanje stabilnost energetskog sistema.

Međutim, Citizens Advice poziva regulatora da ne popušta, "jer jedina stvar koja je ovde zaista izložena riziku je prekomerna dobit koju su ove kompanije ostvarile na račun potrošača.

Iz britanskog Udruženja energetskih mreža odgovaraju da su troškovi mreže smanjeni su za 17% od sredine 90-ih, uprkos rekordnim ulaganjima.

BP: Kraj ere rasta potrošnje nafte

LONDON - BP ocenjuje da stalan rast potražnje za naftom završen, postajući tako prvi od naftnih majorsa koji je proglasio kraj ere za koju su mnogi mislili da će trajati bar još jednu dekadu. Potrošnja nafte se možda nikada neće vratiti na nivo zabeležen pre izbijanja krize sa koronavirusom, navodi BP u izveštaju od ponedjeljka. Čak i njegov najoptimističniji scenario potražnju ne vidi bolju od „ravne“ u naredne dve decenije.

Pad potrošnje nafte od 50%-80% do 2050.

BP pravi dubok rez s ortodoksnim prognozama budućnosti nafte, piše **Bloomberg** i podseća da je britanski naftno-gasni kolos učinio najsmelije korake do sada među konkurentima da svoje poslovanje uskladi s ciljevima Pariskog klimatskog sporazuma.

BP Energy Outlook 2020

Autoritativan **Energetski pregled BP-a** pokazuje pad potrošnje nafte za 50% do 2050. u jednom scenariju, a za gotovo 80% u drugom. U situaciji „kao i obično“ potražnja bi se oporavila, ali onda bi se izravnala na blizu 100 miliona barela dnevno tokom narednih 20 godina.

Tri moguća scenarija

Izveštaj BP-a razmatra tri scenarija, koji doduše nisu predviđanja, ali uprkos tome pokrivaju širok raspon mogućih ishoda u sledećih 30 godina i čine osnovu nove strategije koju je Looney najavio u avgustu.

„Brzi“ (Rapid) scenario baziran je na očekivanju novih regulatornih mera koje dovode do značajnog povećanja cena ugljenika.

Kurs „Neto nula“ (Net Zero) pojačava "Rapid" velikim promenama u društvenom ponašanju, dok projekcija „Po običaju“ (Business-as-usual) pretpostavlja da vladine politike, tehnologija i socijalne preferencije nastavljaju da se razvijaju kao u nedavnoj prošlosti.

U prva dva scenarija, potražnja za naftom se oporavi, "ali nikada se ne vrati na nivo pre Covida", rekao je Spencer Dale, glavni ekonomista BP-a. "Stvara tačku na kojoj je potražnja za naftom dostigla vrh u 2019.

"U prošlogodišnjem Pregledu BP-a sadržan je scenario nazvan "Više energije", zasnovan na konstantnom rastu potreba za naftom na oko 130 miliona barela dnevno do 2040. Ovog puta takvog scenarija nema.

"Potražnja za naftom pada u narednih 30 godina," piše u Pregledu BP-a.

"Razmere i tempo ovog pada vođeni su sve većom efikasnošću i elektrifikacijom drumskog prevoza. Pandemija je ove godine uništila potrošnju nafte pošto su se zemlje zaključale kako bi sprečile širenje infekcija. Posledice, uključujući trajne promene u ponašanju, poput povećanog rada kod kuće, utiće na ekonomsku aktivnost i prosperitet u svetu u razvoju, pa na kraju na potražnju za tečnim gorivima, navodi BP. Potražnja za tečnim gorivima pada na manje od 55 miliona barela dnevno do 2050. godine, prema u BP-ovom Rapid scenariju, a na oko 30 miliona dnevno u Net Zero-u.

U Rapid scenariju emisije CO2 iz energije padaju za oko 70% do 2050. godine, dok u Net Zero padaju za više od 95%. Business-as-usual vidi vrhunac emisija sredinom 2020-ih.

Severna Makedonija nabavlja platformu za trgovanje na berzi električne energije

BEČ/SKOPLJE - Severna Makedonija planira da uspostavi berzu električne energije tako što će na tenderu izabrati firmu koja će joj obezbediti platformu za trgovanje, objavio je 15. septembra portal **Balkan Green Energy News**.

Vlada u Skoplju je nedavno imenovala Nacionalnog operatora za tržište električne energije – MEMO za operatora organizovanog tržišta električne energije odnosno operatora berze električne energije.

Kako je saopštio Sekretarijat Energetske zajednice, posle ove odluke sledeći korak je da MEMO pokrene tendersku proceduru za izbor dobavljača usluga koji će obezbediti platformu za trgovanje na dan-unapred tržištu.

Srbija je jedina država u regionu koja ima berzu električne energije, s dan-unapred tržištem.

MEMO je postao prvi tržišni operator u Energetskoj zajednici koji je imenovan u skladu sa Uredbom o dodeli kapaciteta i upravljanju zagušenjima (CACM) Evropske unije.

Ova odluka Vlade Severne Makedonije podržaće sprovođenje projekta povezivanja tržišta između ove države i Bugarske, pokrenutog pod pokroviteljstvom Sekretarijata. Planirano je da ovaj projekat krene u trećem kvartalu 2021.

Sekretarijat EnZ objavio smernice za gradnju malih hidroelektrana

BEČ - Sekretarijat Energetske zajednice objavio je [smernice](#) o gradnji malih hidroelektrana (MHE) u ugovornim stranama, pre svega na Zapadnom Balkanu.

Dokument je namenjen onima koji razvijaju ove projekte, nadležnim nacionalnim institucijama i široj javnosti.

Smernice sadrže zahteve koje graditelji malih hidroelektrana moraju da ispune kako bi se ispoštovali propisi Energetske zajednice i izbegao ili barem umanjio njihov negativni uticaji na životnu sredinu, **saopštio** je Sekretarijat.

Sušтина smernica, kako je naveo Sekretarijat, je da se obezbedi usaglašenosti MHE sa procedurama procene uticaja na životnu sredinu. Dokument se bavi i drugim važnim pitanjima kao što je efekat modela za davanje subvencija i posledice državne pomoći.

Albanija „prekršila EU direktivu“ u dodeli ugovora o izgradnji HE na reci Vjosa

BEČ -Energetska zajednica ocenila je da su albanske vlasti dodelile ugovor o hidroelektrane na reci Vjosa kršeći direktivu Evropske unije o proceni uticaja na životnu okolinu, prenosi BIRN.

Sekretarijat Energetske zajednice pisao je 15. septembra albanskim vlastima tražeći odgovor na preliminarne nalaze da vlada u Tirani nije sledila pravila i propise prilikom dodele ugovora 2016. godine za izgradnju hidroelektrane Pecem na reci Vjosa. „Sekretarijat je preliminarno utvrdio da administrativni postupci vođeni za projekat nisu u skladu s odredbama Direktive 2011/92 / EU, posebno uzimajući u obzir zahteve Direktive o sadržaju ekološkog izveštaja i odredbama o učešću javnosti“ navodi se u izjavi.

Sekretarijat je pozvao Albaniju da u roku od dva meseca odgovori na ove navode i da omogući Sekretarijatu da utvrdi potpunu pozadinu slučaja".

Reka Vjosa (Foto BIRN)

Izgradnju brane kapaciteta 50 MW, sa predviđenom proizvodnjom od 200 miliona kWh godišnje, koju je vlada Edija Rame poverila jednoj turskoj kompaniji oštro su kritikovale ekološke grupe, rekavši da bi brana mogla nepovratno oštetiti ekosistem onoga što su opisali kao "poslednju reku koja teče slobodno u Evropi".

ACER: Kako modelirati nacionalne tarife za transport alternativnih gasova

LJUBLJANA - Evropsko regulatorno telo ACER otvorilo je 16. septembra raspravu o tome kako modelirati nacionalne tarife za transport alternativnih gasova.

ACER

 Agency for the Cooperation of Energy Regulators

Glavno pitanje koje je postavilo EU telo zaduženo za saradnju sa nacionalnim energetske regulatorima, bilo je da li bi tarife za transport alternativnih gasova - bilo vodonika ili biometana, kao zamene za prirodni gas - trebalo da odražavaju troškove.

Naime, tako strukturirane tarife rizikuju da budu izuzetno visoke, što bi moglo sprečiti razvoj alternativnih izvora gasa, navodi ACER.

Naime, tako strukturirane tarife rizikuju da budu izuzetno visoke, što bi moglo sprečiti razvoj alternativnih izvora gasa, navodi ACER.

Iako je prerano za predviđanje budućih trendova, potrošnja gasa mogla bi pasti prelaskom na obnovljivu energiju, što bi moglo smanjiti prihode za operatore transportnih sistema, dodaje ACER.

Energetska zajednica: Ukrajina spremna za puno integrisanje sa EU tržištem gasa

BEČ - Ukrajinski sektor prirodnog gasa spreman je za prelazak na najviši oblik razvoja, prešavši iz stanja koje se smatralo glavnom pretnjom evropskoj sigurnosti snabdevanja u sastavni deo njegovog tržišta, ocenjeno je iz Energetske zajednice (EnZ) u intervjuu za **ICIS**.

Procenjujući učinak ukrajinskog gasnog sektora u poslednjih pet godina, uključujući najnovije korake za dalju deregulaciju tržišta predstavljene prošlog meseca, Gregor Weinzettel, ekspert za gas u EnZ i rekao je da je ukrajinsko tržište sada spremno da postavi temelje mehanizma za trgovanje na berzi.

"U Evropi nema mnogo regiona koje su proces reformi prošle brzinom Ukrajine", rekao je.

Ogroman ukrajinski transportni sistem i skladišta, zajedno sa čvrstim zakonodavnim okvirom i tržišnim alatima uvedenim poslednjih godina, pomoći će Ukrajini da postane punopravno čvorište gasa za centralnu i jugoistočnu Evropu, dodao je Weinzettel.

Gas u Bugarskoj 20% skuplji u veleprodaji

SOFIJA - Bugarski energetska regulator saopštio je u sredu da je odobrio Bulgargazu povećanje veleprodajne cene prirodnog gasa za septembar za 20% na 22,46 leva (11,48 evra) po MWh.

U svojoj odluci, Komisija za regulaciju energije i vode (EWRC) cenama sa evropskih gasnih čvorišta od 28. avgusta i prosečnom kursu evro/dolar Evropske centralne banke za avgust.

Veleprodajna cena gasa za avgust u Bugarskoj iznosila je 18,67 leva po MWh, bez PDV-a i akcize - 2,25% niža od cene koja je vredela za jul.

Prema izmenama bugarskih energetska propisa uvedenih ove godine, od Bulgargaza se zahteva da određuje veleprodajnu cenu gasa mesečno, umesto kvartalno, prenosi **SeeNews**.

